

Právna pomoc

Autor obsahu

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

1 Aké náklady sú spojené so súdnym konaním a kto ich za normálnych okolností znáša?

Poplatky za súdne konania sú stanovené v právnych predpisoch. Niektoré platby je potrebné vykonať na začiatku súdnych konaní a iné po ich skončení. Vo všeobecnosti sú to pevne dané poplatky, ktoré zahŕňajú súdne služby. Súdne služby zahŕňajú registračné poplatky, náklady na predvolania na vypočutie svedkov, ďalšie náklady súvisiace s konaniami vo veci a náklady na vyhotovenie kópií rozsudkov. Až na niekoľko výnimiek sú poplatky splatné advokátom v súdnych konaniach stanovené v právnych predpisoch. Strany sa však môžu písomne dohodnúť inak.

Uvedené poplatky nezahŕňajú dodatočné súdne poplatky, ktoré však môže stanoviť súd v prípade námietky.

Pokiaľ ide o to, kto zaplatí trovy po vynesení rozsudku, súd určí stranu, ktorá ich uhradí. Vo všeobecnosti platí, že strane, ktorá súdny spor prehrá, sa nariadi, aby uhradila trovy, ale súd môže v závislosti od prípadu rozhodnúť aj inak.

2 Čo presne je právna pomoc?

Právna pomoc je forma pomoci, ktorá sa poskytuje na náklady štátu osobe, na ktorej žiadosť – po tom, ako úradníci Agentúry pre právnu pomoc posúdia finančnú situáciu a advokát pre právnu pomoc posúdi dôvodnosť žiadosti osoby v závislosti od typu veci, – sa pripraví vyhlásenie o tom, či má dobrý dôvod na žalobu alebo svoju obhajobu alebo či bude aj naďalej stranou súdneho konania, aby mohla mať prístup k súdom.

Právna pomoc teda predstavuje poskytnutie právnej asistencie osobám s nízkymi príjmami, ktoré si nemôžu dovoliť zaplatiť za svoje zastupovanie a prístup k súdnemu systému. Právna pomoc je dôležitá pre poskytnutie prístupu k spravodlivosti, aby sa ľuďom, ktorí nemajú dostatočné finančné prostriedky, zaručila rovnosť pred zákonom, právo na advokáta a právo na spravodlivé vypočutie. V demokratickej spoločnosti má rovnosť zásadný význam.

Právna pomoc sa poskytuje vo všetkých trestnoprávných veciach a takmer vo všetkých občianskoprávných veciach. V občianskoprávných veciach musí mať osoba nárok na základe posúdenia prostriedkov aj posúdenia dôvodnosti.

3 Aké sú požiadavky na účely poskytnutia právnej pomoci?

V občianskoprávných veciach: Právna pomoc sa ľuďom poskytne, keď sú splnené kritériá posúdenia prostriedkov aj posúdenia dôvodnosti.

Posúdenie prostriedkov: Aby žiadateľ splnil kritérium na prostriedky, nesmel mať za posledných dvanásť mesiacov žiaden majetok vrátane dostupných peňazí, ktorého čistá hodnota presahovala 13 000 EUR (alebo sumu stanovenú v právnych predpisoch). Navyše žiadateľov príjem za posledných 12 mesiacov

predchádzajúcich žiadosti o právnu pomoc nesmie byť vyšší ako národná minimálna mzda osôb starších ako 18 rokov.

Pri posúdení prostriedkov sa nezohľadňujú predmety každodennej potreby v domácnosti, ktoré využíva žiadateľ alebo jeho rodinní príslušníci, alebo žiadateľovo hlavné bydlisko alebo jeho majetok (hnuteľný aj nehnuteľný), pokiaľ je predmetom súdneho konania.

Posúdenie dôvodnosti vecí: Aby žiadateľ splnil kritérium dôvodnosti, musí advokát pre právnu pomoc po preskúmaní povahy veci rozhodnúť, či má žiadateľ skutočné právo podať žalobu, právo na svoju obhajobu alebo právo pokračovať v konaní na súde alebo byť stranou konania, konkrétne, či má žiadateľ *probabilis causa litigandi*. Preskúma sa dôvodnosť každej jednotlivéj veci. Posúdenie dôvodnosti vykonáva advokát pre právnu pomoc. Zahŕňa preskúmanie prípadu, možného výsledku konania a šance na úspech.

Osobe, ktorá má nárok a ktorej súd pridelený advokáta a súdneho prokurátora pre právnu pomoc v občianskoprávných veciach, bude pomoc poskytovaná až do úplného ukončenia konaní.

V trestnoprávných veciach: Právna pomoc nie je podmienená posúdením prostriedkov. V súhrnných veciach na Qorti tal-Maġistrati bħala Qorti ta' Gudikatura Kriminali (zmierovací súd ako trestný súd) súd určí advokáta z denného rozpisu. V iných trestnoprávných veciach musí obžalovaný informovať súd, že si želá využiť právnu pomoc, a túto žiadosť treba zaznamenať v zápisnici z konania. Súd žiadosť spoločne s podrobnosťami o obžalovanom odošle Agentúre pre právnu pomoc, ktorá musí poskytnúť odpoveď, či bola žiadosť prijatá, spolu s menom advokáta.

Odvolania v trestnoprávných veciach: Ak sa chce fyzická osoba s pomocou advokáta pre právnu pomoc odvolať proti rozsudku vynesenému na zmierovacom súde, musí bezodkladne informovať Agentúru pre právnu pomoc v deň vynesenia rozsudku alebo nasledujúci deň, aby bolo možné vykonať všetky potrebné kroky. Je potrebné uviesť podrobnosti rozsudku, aby pridelený advokát pre právnu pomoc mohol určiť, či existujú dostatočné dôvody na odvolanie.

Vyšetrované a/alebo zadržané osoby: Ak polícia predvolala osobu na výsluch alebo ju zadržala, táto osoba má právo komunikovať s advokátom pre právnu pomoc z denného rozpisu.

Postup

Na dohodnutie schôdzky s miestnym advokátom pre právnu pomoc sa v občianskoprávných konaniach musia najprv predložiť ďalej uvedené dokumenty (alebo dokumenty týkajúce sa osoby podľa prípadu), aby sa mohlo vykonať posúdenie prostriedkov a stanoviť, či má žiadateľ nárok na právnu pomoc:

- dokument z oddelenia sociálneho zabezpečenia, v ktorom je uvedené, akú finančnú sumu žiadateľ dostal za posledných dvanásť mesiacov,
- pracovný formulár FS3/výplatné pásky o mzde z posledných dvanástich mesiacov,
- záznam (výpis) za posledných dvanásť mesiacov z každého bankového účtu, ktorý má žiadateľ vytvorený vo vlastnom mene,
- dokument z úradu práce, v ktorom sa uvádzajú *minulé zamestnania* žiadateľa,
- občiansky preukaz alebo cestovný pas,
- dokumenty, ktoré žiadateľ dostal od súdu pre prípad, že bude chcieť využiť právnu pomoc,
- ďalšie súvisiace dokumenty, napríklad:
 - v prípade rozluky: sobášny list a rodné listy detí,
 - v prípade vyhlásenia manželstva za neplatné alebo rozvodu manželstva: kópia zmluvy o odlúčení,
 - v prípade zmeny údajov v dokumentoch verejného registra: rodný/úmrtný/sobášny list žiadateľa,
 - dedičské záležitosti: kópia závetu atď.

Na stretnutí s úradníkom agentúry sa stanoví, či je osoba na základe posúdenia prostriedkov oprávnená na službu právnej pomoci. Ak je oprávnená, dohodne sa schôdzka s miestnym advokátom pre právnu pomoc s cieľom prediskutovať jej problém a/alebo danú vec. Na základe vykonaného posúdenia dôvodnosti miestny advokát pre právnu pomoc v závislosti od konkrétneho prípadu informuje žiadateľa o tom, či má dobrý dôvod na začatie konania alebo na svoju obhajobu.

Žiadateľ bude mať nárok na právnu pomoc po splnení kritérií posúdenia prostriedkov aj posúdenia dôvodnosti.

Keď sa uzná žiadateľov nárok, pomôže sa mu pri vyplnení formulára žiadosti o právnu pomoc, ktorý sa požaduje zo zákona, a pri vypracovaní čestného vyhlásenia o jeho finančných prostriedkoch a dôvodnosti.

Žiadateľovi, ktorý nemá nárok na základe jedného alebo oboch posúdení, sa zašle list, v ktorom ho informujú o zamietnutí jeho žiadosti a o dôvodoch tohto zamietnutia.

4 Poskytuje sa právna pomoc pri všetkých druhoch konaní?

Právna pomoc sa poskytuje jednotlivcom vo všetkých trestnoprávných veciach a takmer vo všetkých občianskoprávných veciach. V občianskoprávných veciach musí mať osoba nárok na základe posúdenia prostriedkov aj posúdenia dôvodnosti.

Vo veciach týkajúcich sa opravy alebo zrušenia zápisu alebo týkajúcich sa registrácie rodného, sobášneho alebo úmrtného listu sa však kritéria posúdenia prostriedkov neuplatňujú.

Spoločnosti zaregistrované podľa zákona o spoločnostiach nemajú nárok na poskytnutie právnej pomoci v súlade s článkom 926 kapitoly 12 maltských právnych predpisov.

5 Existujú osobitné postupy v prípade núdze?

V naliehavých situáciách (ako je vydanie zatykača) zákon umožňuje advokátovi pre právnu pomoc získať od príslušného súdu dočasné povolenie vykonávať konkrétne súdne úkony v mene osoby žiadajúcej o právnu pomoc, po ktorom sa musí vykonať posúdenie prostriedkov a posúdenie dôvodnosti.

Ak príslušný súd následne zruší poskytnutie právnej pomoci, súdne úkony, ktoré vykonal advokát pre právnu pomoc, neprestanú platiť, ale všetka ďalšia pomoc sa zamietne a súd môže nariadiť, že náklady, ktoré vznikli počas platnosti dočasného povolenia, uhradí žiadateľ.

6 Kde môžem získať formulár žiadosti o poskytnutie právnej pomoci?

Formulár žiadosti možno vyplniť v maltskej kancelárii pre právnu pomoc s pomocou úradníka agentúry pre právnu pomoc. Žiadateľ musí poskytnúť čestné vyhlásenie o obsahu žiadosti. Žiadosť o právnu pomoc možno predložiť aj formou žiadosti na občianskoprávny súd.

7 Ktoré doklady treba predložiť spolu so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci?

Žiadosť o začatie postupov právnej pomoci by mala zahŕňať dokumenty požadované v uvedenom oddiele s názvom „postup“ v odpovedi č. 3.

Dokumenty priložené k žiadosti musia súvisieť s predmetom danej veci, v ktorej žiadateľ žiada o začatie konania. Napríklad, ak ide o žiadosť o vyhlásenie manželstva za neplatné, mala by sa priložiť kópia sobášneho listu. Dokumenty, ktoré advokát pre právnu pomoc potrebuje, aby mohol stanoviť dôvody na schválenie alebo zamietnutie žiadosti o právnu pomoc, sa musia predložiť advokátovi pre právnu pomoc na jeho žiadosť.

8 Kde môžem podať žiadosť o poskytnutie právnej pomoci?

Mali by ste sa obrátiť na maltské kancelárie pre právnu pomoc: <https://legalaidmalta.gov.mt/en/>.

9 Ako zistím, či mám nárok na právnu pomoc?

Žiadateľ o službu právnej pomoci bude oficiálne informovaný SMS správou, telefonicky, listom alebo e-mailom, či bola jeho žiadosť o poskytnutie právnej pomoci schválená, a to v súlade s potrebami konkrétneho žiadateľa. Žiadateľ bude informovaný o mene advokáta a právneho prokurátora a ich telefónnych číslach.

10 Čo by som mal(-a) urobiť, ak mám na právnu pomoc nárok?

Ak žiadateľ získa nárok na právnu pomoc, bude informovaný o mene advokáta a právneho prokurátora, ktorí mu budú pridelení na pomoc v súdnom konaní. Povinnosťou žiadateľa je komunikovať s prideleným advokátom s cieľom dohodnúť si schôdzku, na ktorej budú diskutovať o prípade a prejdu si konania, ktoré už začali.

11 Kto vyberá môjho právneho zástupcu, ak mám nárok na právnu pomoc?

Po schválení žiadosti je žiadateľovi pridelený advokát a právny prokurátor, ktorého meno je uvedené na zozname dostupnom na súde a je prvé v poradí v rozpise. Ak si žiadateľ z akejkoľvek oprávnenej príčiny želá nahradiť advokáta iným advokátom, ktorý je ďalší v poradí v rozpise, bude potrebné podať žiadosť na súde. Právnik pre právnu pomoc možno vymeniť len prostredníctvom súdneho dekrétu.

12 Pokrýva právna pomoc všetky trovy konania?

Právna pomoc pre žiadateľa pokrýva súdne trovy. Žiadateľ je tak oslobodený od platenia poplatkov alebo poskytovania záruky za trovy.

Ak žiadateľ vyhrá súdny spor, bude musieť uhradiť výdavky za advokáta, právneho prokurátora, kurátorov, rozhodcov a znalcov (pokiaľ sa ich služby využili) zo sumy, ktorú dostane, alebo z výnosov z aukčného predaja nehnuteľného alebo hnutel'ného majetku v súlade s rozsudkom bez toho, aby bolo dotknuté jeho právo na náhradu od akejkoľvek tretej strany, ktorej môže byť nariadené zaplatiť takéto náklady.

13 Kto znáša ďalšie náklady, ak mám nárok len na obmedzenú právnu pomoc?

Na Malte sa nepoužíva koncepcia služby obmedzenej právnej pomoci. To znamená, že buď sa žiadateľovi poskytne plná služba právnej pomoci, alebo sa žiadosť o právnu pomoc zamietne. Ak sa strane, ktorej sa poskytuje právna pomoc, nariadi zaplatiť náklady konania, tajomník občianskoprávných súdov nebude môcť požadovať náhradu za registračné poplatky od úspešnej strany.

14 Vzťahuje sa právna pomoc aj na odvolania?

Ak žiadateľ splní požiadavky na poskytnutie právnej pomoci, bude mať nárok na právnu pomoc na všetkých úrovniach vrátane právnej pomoci na odvolacích súdoch.

15 Môže byť právna pomoc odňatá pred ukončením konania (alebo dokonca zrušená po ukončení konania)?

Ak sa na súde preukáže, že počas obdobia, keď bola žiadateľovi poskytovaná právna pomoc, žiadateľ vedel, že má viac kapitálu alebo príjmov, než je na poskytnutie právnej pomoci stanovené zákonom, alebo že počas pojednávania o prípade žiadateľ vedel, že sa jeho príjmy zvýšili nad úroveň stanovenú zákonom, a neoznámil to, súd môže žiadateľa obviňovať z pohrdania súdom. Proti žiadateľovi sa tiež môže začať konanie vo veci krivej prisahy.

V oboch prípadoch bude žiadateľ niesť všetky náklady na konanie takým spôsobom, ako keby nedostal žiadnu právnu pomoc.

16 Môžem namietat' proti zamietnutiu poskytnutia právnej pomoci?

Proti rozhodnutiu o zamietnutí žiadosti o právnu pomoc sa nedá odvolať. Ak je však správa advokáta pre právnu pomoc v neprospech žiadateľa, občianskoprávny súd preskúma správu a dá stranám možnosť vyjadriť sa pred tým, ako rozhodne o tom, či prijme nepriaznivú správu alebo či správu zamietne a prijme žiadosť strany.

17 Má žiadosť o právnu pomoc za následok prerušenie plynutia premlčacej lehoty?

Žiadosť o právnu pomoc nemá za následok prerušenie plynutia premlčacej lehoty.

■ Posledná aktualizácia: 07/03/2024

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné kontaktné body EJS. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska justičná sieť pre občianske a obchodné veci ani Európska komisia nenesú žiadnu zodpovednosť ani inak neručia za informácie alebo údaje, ktoré tento dokument obsahuje alebo na ktoré odkazuje. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.